

Η ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

Θα πέρει θερινά μεσίδω...

ΠΟΙΑ ΉΤΑΝ Η ΓΚΡΑΤΣΙΑ ΝΤΕΛΕΝΤΑ:

Η Γκράτσια Ντελέντα, ή δοποία πέθανε πρό ήμερών, ήταν ή μεγαλύτερη μυθιστοριογράφος και δραματική συγγραφεύς της Ιταλίας. Υπήρξε ή πρώτη γυναίκα που τιμήθηκε με τὸ βραβεῖο Νόμπελ και τὰ ἔργα της έχουν μεταφρασθῆ σε δλες τὶς εὐρωπαϊκὲς γλώσσες.

Η Ντελέντα γεννήθηκε τὸ 1875 στὸ Νουόρο τῆς Σαρδηνίας, όπου και πέρασε τὰ είκοσιπέντε πρώτα χρόνια τῆς ζωῆς της. Έκεῖ ἀρχισε νὰ γράφῃ τὰ πρώτα της ἔργα, τὰ δοποία περιγράφουν τὰ ήθη και τὸν χαρακτῆρα τῶν κατοίκων τῆς Σαρδηνίας, χωρικῶν γεμάτων πάθος και ἄγριων.

Τὸ 1900, ή Ντελέντα παντρεύτηκε μ' ἔναν υπάλληλο τοῦ υπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν κι' ἐγκαταστάθηκε στὴ Ρώμη, όπου ἀρχισε νὰ μελετᾶ και νὰ ψυχολογῇ τὴν σύγχρονη κοινωνία, παίρνοντας ως ήρωας τῶν μυθιστοριμάτων τῆς τοὺς ἐκλεπτυσμένους τύπους τῆς ἀριστοκρατίας τῆς Ιταλίκης πρωτευούσης.

Τὰ κυριώτερα ἀπὸ τὰ ἔργα τῆς Ντελέντα εἶνε τὰ ἔξης: «Ο «Ηλίας Πορτολού», δ «Δρόμος τοῦ Κακοῦ», δ «Θησαυρὸς», ή «Δικαιοσύνη», ή «Στάχτες», ή «Νοσταλγίες» κλπ.

«Οταν ή Ντελέντα ἀρχισε νὰ γράψῃ ἔργα ποὺ εἶχαν κοσμικὴ ύπόθεσι, ἔλεγε μὲ κάποια μελαγχολία σ' ἔναν "Ἄγγλο δημοσιογράφο ποὺ πήγε νὰ τῆς πάρη συνέντευξι:

— «Αφησα τοὺς χωρικοὺς τῆς Σαρδηνίας μου γιὰ νὰ ἀσχοληθῶ μ' ἀνθρώπους παραστρατημένους. Μὰ τιμωροῦμαι σκληρά: τὰ βιβλία μου ἀρέσουν στὸ κοινὸν, δὲν ἀρέσουν δύμως πειὰ σὲ μένα...

ΠΟΙΟΣ ΉΤΑΝ Ο BENIAMIN ΦΡΑΓΚΛΙΝΟΣ;

Τυπογράφος, συγγραφεὺς, σοφὸς, πολιτικός, διπλωμάτης, δ Βενιαμίν Φραγκλίνος ἀναδείχθηκε σὲ δλα, ἀν και ὁ περιωρισμένος χρόνος τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς δὲν ἀφῆσε τὴ μεγαλοφυΐα του νὰ ἐκδηλωθῇ σὲ δλη τῆς τὴ δύναμι.

Γιοὶς ἐνὸς ἐμπόρου κεριῶν και σαπουνιῶν, ποὺ εἶχε ἄλλα δεκάδη παιδιά, γεννήθηκε τὸ 1706 στὴ Βοστώνη και πέρασε τὴν παιδική του ἡλικία βοηθῶντας τὸν πατέρα του στὶς ταπεινές του ἀσχολίες. «Ἐπειτα ἔγινε μαθητεύμενος τυπογράφος στὸ τυπογραφεῖο τοῦ ἀδελφοῦ του, μὰ μάλλωσε μὲ τὴν οἰκογένειά του και, φεύγοντας γιὰ τὴν Φιλαδέλφεια, κατώρθωσε ν' ἀνοίξῃ ἐκεῖ δικό του τυπογραφεῖο.

Κατόπιν ἔφυγε γιὰ τὸ Λονδίνο, όπου εἶησε πολὺ ἀσωτα και ξαναγύρισε στὴν Ἀμερική, ὅπου, γιὰ νὰ ζήσῃ, κρατοῦσε τὰ λογιστικὰ βιβλία διαφόρων ἐμπόρων. «Υστερα βρῆκε τὸν τρόπο ν' ἀνοίξῃ πάλι τυπογραφεῖο, κάνοντας συγχρόνως και τὸν χαρτέμπορο. Τὸ 1732 ἔξέδωσε γιὰ πρώτη φορὰ τὸ περίφημο «Ημερολόγιο τοῦ Ριχάρδου», μέσα στὸ δοποίο ἔγραφε ἀρθρα γιὰ τὰ πιὸ διαφορετικὰ θέματα.

Μὰ, ἔκτος ἀπ' δλ' αὐτὰ, δ Φραγκλίνος καταγινόταν τώρα μὲ τὴ φυσικὴ και τὴν χημεία. Κάνοντας μεγάλα ἔξοδα, ἔφερε ἀπὸ τὴν Εὐρώπη διάφορα ἔργαλεῖα ποὺ τὸν χρειαζόντουσαν γιὰ τὰ πειράματα του. «Ετοι ἔφευρε τὸ ἀλεξικέραυνο

κι' ἔκανε σ. τούσιας παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ ἡλεκτρισμοῦ και τοῦ κεραυνοῦ. Συγχρόνως διατηροῦσε ὄγκωδεστάτη ἀληλογραφία μὲ τοὺς μεγαλύτερους σοφοὺς τῆς Εύρωπης.

Ωστόσο δ Φραγκλίνος αναγκάστηκε νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ ἐπιστημονικό του ἔργαστήριο, γιατὶ τὸν τράβηξε η πολιτικὴ ζωὴ τῆς χώρας του.

Ἐν πρώτοις, ή Ἀγγλία τὸν διώρισε γενικὸ διευθυντὴ τῶν ταχυδρομείων στὶς ἀποικίες της στὴν Ἀμερική. Μὰ δ Φραγκλίνος, μολονότι ἔκτελοϋσε εύσυνειδήτως τὰ καθήκοντά του, δὲν θεωροῦσε τὸν ἔαυτό του ὑποχρεωμένο ν' ἀντιταχθῇ κατὰ τῶν συμπατριωτῶν του ποὺ ζητοῦσαν τὴν ἀνεξαρτησία τους ἀπὸ τὸν ἀγγλικὸ ζυγό. Πῆγε λοιπὸν στὸ Λονδίνο και συνηγόρησε θερμά και θαρραλέα στὴν ἀγγλικὴ Κυβέρνησι υπὲρ τῶν ἐλευθεριῶν τοῦ ἀμερικανικοῦ λαοῦ. Οι Ἀγγλοι δυμας λίγο ἔλειψε νὰ τὸν φυλακίσουν.

Τὸ 1776, δταν πειὰ εἶχε ἐκραγῆ δ πόλεμος τῆς ἀμερικανικῆς ἀνεξαρτησίας, δ Φραγκλίνος ἐπῆγε στὴ Γαλλία γιὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν συνδρομὴ τοῦ βασιλέως Λουδοβίκου 16ου. Ο Λουδοβίκος δέχτηκε στὴν ἀρχὴ κρυφὰ αὐτὸν τὸ γέρο, δ δοποίος ἔκανε τὴν ἐμφάνισι του στὰ ἀνάκτορα τῶν Βερσαλλιῶν ντυμένος μ' ἔξαιρετικὴ ἀπλότητα.

— Ποιός εἶνε, ἔλεγαν οι χωρικοί, αὐτὸς δ γέρο χωρικός μὲ τὸ τόσο εύγενικὸ παρουσιαστικό;

Μὰ δ Φραγκλίνος κατώρθωσε νὰ ὑπογράψῃ τὴ συμμαχία Γαλλίας και Ἀμερικῆς και, λίγα χρόνια ἀργότερα, ύπεγραψε, πιὸ δρμητικὰ δικόμη, τὸ πρωτόκολλο τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς πατρίδος του.

Μετὰ τὴν ἀπολευθέρωσι τῆς Ἀμερικῆς, ἔδρασε ποικιλοτρόπως ὡς πολιτικός και πέθανε τέλος τὸ 1790.

ΤΙ ΕΙΝΕ ΤΟ ΚΑΠΙΤΩΛΙΟ;

Τὸ Καπιτώλιο ήταν ναὸς στημένος σ' ἔναν ἀπὸ τοὺς ἐφτά λόφους τῆς Ρώμης. Μὰ δὲν ἀργησε νὰ δώσῃ τὸ ὄνομά του σ' δλόκληρο τὸ λόφο αὐτό.

Στὸ ναὸ τοῦ Καπιτωλίου ὑπῆρχαν τρεῖς βωμοὶ, ἀφιερωμένοι δ ἔνας στὸν Δία, δ ἄλλος στὴν Ἡρα κι' δ τρίτος στὴν Ἀθηνᾶ. Τὸ Καπιτώλιο ήταν τὸ μνημεῖο ποὺ θύμιζε στοὺς πολίτες τὶς μεγαλύτερες ὥρες τῆς δυνάμεως τῆς Ρώμης, γιατὶ ὅλοι οἱ θριαμβευταὶ στρατηγοὶ, ἐπιστρέφοντας στὴ Ρώμη, ἀνέθαιναν ἐν πρώτοις στὸ Καπιτώλιο γιὰ νὰ προσφέρουν θυσίες στοὺς θεούς,

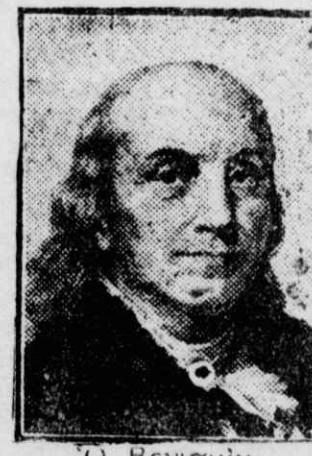
Γύρω ἀπὸ τὸ Καπιτώλιο ὑπῆρχαν τ' ἀγάλματα τῶν ἐνδοξοτέρων ἀνδρῶν τῆς Ρώμης και πρὸς βορρᾶν ὑψωνόταν δ βράχος τῆς Ταρπητίας, ἀπ' ὅπου γκρεμιζόντουσαν σ' ἔνα βάραθρο οἱ ἐγκληματίαι και οἱ ὑπονομευταὶ τοῦ καθεστῶτος.

Οι Βάρβαροι, κατὰ τὶς ἐπιδρομές τους στὴ Ρώμη, δὲν σεβάστηκαν τὸ μνημεῖο αὐτό. Οι Γότθοι λεηλάτησαν κι' ἔκαψαν τὸ Καπιτώλιο κι' ἐπὶ πολλὰ χρόνια οἱ βοσκοὶ ὀδηγοῦσαν τὶς γίδες τους στὸν ἔνδοξο λόφο ποὺ εἶχε ἀπογυμνωθῆ πειά.

Τὸ 1534 οἰκοδομήθηκε ἐπὶ σχεδίων τοῦ Μιχαήλ Ἀγγέλου τὸ σύγχρονο Καπιτώλιο, ἐν' ἀπὸ τὰ ὡραιότερα κτίρια και μνημεῖα τῆς σημεινῆς Ρώμης.

ΤΗ ΓΚΡΑΤΣΙΑ ΝΤΕΛΕΝΤΑ

Ο ΒΕΝΙΑΜΙΝ ΦΡΑΓΚΛΙΝΟΣ